

# DÉLMAGYARORSZÁG

**Szerkesztőség és kiadóhivatal Szeged,**  
Korona-utca 15. szám  
**Budapesti szerkesztőség és kiadóhivatal IV.,**  
Városház-utca 3. szám

**ELŐFIZETÉSI ÁR SZEGEDEN**  
egész évre . K 24.— félévre . . . K 12.—  
negyedévre . K 6.— egy hónapra K 2.—  
Egyes szám ára 10 fillér.

**ELŐFIZETÉSI ÁR VIDEKEN:**  
egész évre . K 28.— félévre . . . K 14.—  
negyedévre . K 7.— egy hónapra K 2.40  
Egyes szám ára 10 fillér.

**TELEFON-SZÁM:**  
Szerkesztőség 305 — kiadóhivatal 836  
interurbán 365  
Budapesti szerkesztőség telefon-száma 128—12

## A kormány a tartalékosokért

Alig múlt három hete, hogy az új védtörvények életbe léptek s a honvédelmi kormányzat intézkedése folytán máris érvényesül a honvédségről szóló novella egyik leghumánusabb jogszabálya.

E törvény 9. §. szerint elvileg fölmentendők az időszaki fegyvergyakorlatokon való megjelenés alól azok a tartalékosok, kik hadkötelezettségükből tíz évet már leróttak. Az utolsó két esztendei szolgálat ekkép az öreg tartalékosokra nézve megszűnt kötelező lenni közbéke esetén. Az ilyenek csak akkor tartoznak bevonulni a zászlók alá, ha a legfőbb hadur általános, vagy részleges mozgósítást rendel el.

Természetes, hogy ahány esetben a hadköteles a korábbi behívásnak eleget nem tett, akár hatósági engedelemből saját kérelme alapján, akár engedelem nélkül, saját büntetendő mulasztásából: e kötelezettséget tartozik leróni a tizenegyedik vagy tizenkettedik szolgálati esztendőben is. Az új törvény ezt a tartozást kifejezetten fentartja. De ily eset az életben csak szórványosan, kivételkép fordul elő, s e kivételek megannyi erősítői a szabálynak, kétszeresen éreztetve a nagy jótéteményt, mely abból az öreg tartalékosok nagy zömére háramlik.

Ezek csupa meglett férfiak már, valamennyi tul van már a harmincegy éven, legtöbbje nős is, vagy többszörös családfenntartó. Nagy teher volt rájuk nézve az eddigi szolgálati viszony, mely két éven át kiragadhatta őket otthonuk, övéik köréből, kenyérszerző munkájuk mellől, gyakran a sürgős mezei dolog idején, hogy ötheti szolgálati vagy fegyvergyakorlatra csapatjukhoz beidéztesse. Sok család, sok háztartás fogja áldani az új törvényt, mely e kötelezettség alól elvileg feloldoz s az öreg tartalékosokat béke idején szolgálatmentesekké tegye.

A törvény jótéteménye annál nagyobb, mert nemcsak a jövőre szól, tíz év múlva hatékony érvénnyel azok számára, kik az idén besoroztatván, akkor érik csak el a tizenegyedik szolgálati évet. Az átmeneti intézkedésekről szóló szakasz világosan úgy rendelkezik, hogy a jótéteményt a tizenegyedik és tizenkettedik szolgálati esztendőbe átlépő tartalékosok azonnal élvezhessék, akár a honvédség kötelékéhez tartoznak, akár a közös hadseregből lesznek a honvédségbe átlépendők.

Honvédelmi kormányzatunk legújabb

rendelkezése ezt az áldást máris biztosítja a két utolsó korosztályu tartalékosok számára. Ők a legújabb miniszteri rendelet folytán e nyáron sem fognak szolgálattételre behivatni. Élvezni fogják a törvényes mentességet úgy az öreg honvédtartalékosok, mint a közös hadseregbeliek, ha már utban vannak a honvédsor felé.

Ez pedig nagy és komoly eredmény nemcsak humanitárius szempontból, hanem szociális jelentőségénél fogva is. A honvédségnél érdeklettek száma meghaladja a nyolcezer, a közös hadseregnél érdekletteké a hatvanezer magyar honost. Közel hetvenezer honfitársunk szabadul fel ekkép terhes szolgálat alól; ugyanennyi család kapja vissza fentartóját, ugyanennyi munkakör egyik tevékeny tényezőjét.

Mily fontos ez a nemzetgazdaságra nézve is, elég rámutatni, hogy a fölmentvény harmadfélmillió munkanapot jelent, ami legalább is 14 millió korona napszám megkeresésének és a szegény családok számára megmentésnek felel meg.

Hazai Samu honvédelmi miniszter e rendelkezésével újból bebizonyította, hogy nemcsak kiváló hadszervező, hanem tudós katona, s mint ilyen, nagy szociálpolitikai érzékkel dolgozó államférfi is. Meg vannak tehát benne mindazok a magasabb kvalitások, melyek a hadügy modern intézésétől európai értelemben s magyar nemzeti szempontból is elválaszthatatlanok.

A nemzeti munkapárt büszke lehet rá, hogy kormányzatában ily honvédelmi miniszterrel bír, ki az új törvények megalkotásában az oroszánrészt vállalta magára, s most a végrehajtásnál is az első, ki a hadköteles honfitársainkat a törvény kedvezményeiben lehetőleg bőségesen reszesíti.

**Fölüggesztették a szerb autonómiát.** A király fölüggesztette a görög-keleti szerb egyház autonómiáját és elrendelte, hogy új autonómia elkészítését megkezdjék. Ehhez a királynak, mint a görög-keleti szerb egyház legfőbb patronusának kétségbe nem vonható joga volt. A régi autonómia ugyanis tömérdek visszaélést tett lehetővé s e miatt a szerb egyház, mely tagjainak számára viszonyítva nagyon gazdag volt, az elszegényedés útján nagyon gyorsan haladt előre. Főpapi és szerzetesi vagyonokat potómáram elkötyavetyéltek s az egyházi alapokkal is rosszul, gyakran hűtlenül sáfádkodtak. Valószínű, hogy az egyház legfőbb patronusának ez a cselekedete nem fog izgalmat sem kelteni az anyaország szerbjei között, mert hiszen a fölüggesztés a főpapok tudtával és helyesléssel történt; legfőkébb Szlavóniában és Horvátországban lesz majd a szerbek között nagy riadalom.

## Kolera Szeged környékén

— Intézkedések a megyében. —

(Saját tudósítónktól.) Ugy látszik, hogy az ázsiai rém állandóan megtelepedett Magyarországon. Az év tavaszán itt is, ott is fellépett, legutóbb pedig a délvidéken, különösen Zentán öltött veszedelmesebb arányokat. Szegedet mindeddig elkrülte, bár a koleras helyekkel összeköttetésünk állandóan veszedelemmel fenyegetett. Szeged város hatósága mindig a legéberebb figyelemmel kísérte a kolera jelenségeket és leggyorsabban végrehajtott óvintézkedésekkel mindig sikerült elejét venni a fenyegető vész behurcolásának. Annál fenyegetőbb az a kolera eset, amelyet a közeli Mindszent községből jelentenek.

Mindszenten hétfőn koleragyanus tünetek között megbetegedett Farkas Sándor napszamos. A napokban meg halt. Bőlrészeit felküldötték Budapestre, a honnan csütörtökön este az az értesítés érkezett a mindszei hatósághoz hogy *Farkas Sándor ázsiai kolera* *halt meg.* Tegnap újabb koleragyanus megbetegedés történt Mindszenten, *Gyovai* Istvánné heves görcsökben összeesett az utcán.

A mindszei főszolgabíró minden intézkedést megtett, hogy a kolérát a Tisza partján levő községekbe és városokba, különösen Csongrádra, Hódmezővásárhelyre és Szegedre be ne hurcolhassák. A csendőrség teljesen körülfárta a Mindszenttel szomszédos kis tiszamenti községeket. *Szólt* Lajos dr. járásorvos pedig az összes mindszei házakat fertőtlenítette. A hatóságok egyuttal értesítették a belügy- és a honvédelmi miniszteriumokat az újabb koleragyanus megbetegedésről.

Csongrád vármegye első tisztviselője, az alispán sörgős átiratban azonnal értesítette Szeged város hatóságát is. Az alispán értesítésére *Lázár* György dr. polgármester, *Szalay* József dr. helyettes főkapitány és *Faragó* Ödön dr. tisztii főorvos megállapították a Szegeden szükséges védelmi intézkedéseket.

A polgármester felragaszokat tesz közzé, amelyben figyelmezteti a lakosságot, hogy a Tisza vizéből ne igyék, fürdés közben a vizet ne vegye senki a szájába. Figyelmezteti a lakosságot a földhívás a fertőtlenítő intézkedésekre, a gyümölcssevéstől való tartózkodásra.

Ha a Tisza megfertőzése megállapítható lesz, a tiszai fürdőket bezárják és a Tisza vizével való locsolást beszüntetik.

A Mindszentől érkező hajókat föltartóztatják, utasait és áruit fertőtlenítik. Ép így fertőtlenítik a Szeged-Rókus állomáson Mindszentől érkező utasokat.

A főorvos az összes kerületi orvosokat szabadságukról visszarendelte. Amíg a veszedelem tart, új szabadságot senki se kap.

A kolerabarakot újból ksszenlétbe helyezik. A városi gazdász utasították, hogy egyelőre két ápolónő alkalmazásáról gondoskodják.

Szeged szab. kir. város Polgármesteri Hivatalától.

### HIRDETMEYNY.

Az ázsiai kolera a szomszédságunkban lévő Mindszenten fellépén, e betegségnek városunkban való fellépésének lehető megakadályozása végett a 110.000/1911. számu